

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/326/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7716212426
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7716212426.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a sudcov JUDr. Andreja Šalatu a JUDr. Jána Slobodníka, vo veci žalobcu D. D. P., F. XX.XX.XXXX, U., D. XX, proti žalovanej Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, IČO: 00 166 073, o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci o odvolaní žalobcu a žalovanej proti rozsudku 11C/230/2016-159 z 28.3.2017 Okresného súdu Michalovce

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v I. výroku.

M e n í rozsudok v II. výroku, tak, že žalovanému priznáva právo na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100%.

Žalovanému priznáva právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (ďalej len súd) rozsudkom rozhodol, že I. žalobu zamietá a II. stranám náhradu trov konania nepriznáva.

2. V odôvodnení rozsudku o.i. uviedol, čoho sa žalobca žalobou, pôvodne v konaní vedenom pod sp. zn. 11C 95/2012 voči Generálnej prokuratúre SR ako žalovanému v 1. rade a žalovanej v 2. rade - Slovenskej republike, konajúcej prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky domáhal a ako ju skutkovo a právne odôvodnil. Konštatoval, že v priebehu konania vedeného pod sp. zn. 11C 95/2012 vzal žalobca späť žalobu voči žalovanému v 1. rade - Generálnej prokuratúre SR, že uznesením z 3.5.2016, ktoré nadobudlo právoplatnosť 11.6.2016 rozhodol tak, že I. konanie voči žalovanému v 1. rade zastavil, II. konanie vo veci vzťahu k žalovanému v 2. rade vylúčil na samostatné konanie a III. náhradu trov konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade účastníkom nepriznal. Ďalej uviedol, že žalovaná vzniesla námietku premlčania voči žalobcom uplatneného nároku na náhradu škody, že poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 23.2.1990 sp.zn. 1 Cz 6/90 publikovaný pod č. 35 v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, ročník 1991 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28.6.1993 sp.zn. 1 Cdo 53/93 publikovaný pod č. 70 v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky ročník 1994), rozsudok NS SR, sp. zn. 3Cdo 145/2004. Ďalej súd citoval § 27 ods.1 zák. č. 514/2003 Z.z. a uviedol, že rozhodnou dobou pre použitie príslušného predpisu je deň vydania vyššie označených nezákonných rozhodnutí a v tomto prípade je to 1.6.2005 a 3.6.2005 kedy platil zák. č. 514/2003 Z.z. (od 1.7.2004). Ďalej citoval znenie § 1, § 2, § 3 ods.1,2, § 4 ods.1, § 5 ods.1 písm. a), § 8 ods.5, § 15 ods.1,2, § 16 ods. 1,2, § 17 ods. 1,2, § 18 ods.1,2,3, § 19 ods.1,2,3 zák. č. 514/2003 Z.z. a uzavrel, že žalobca si v tomto konaní uplatňuje nárok na náhradu škody, ktorá mu vznikla v príčinnej súvislosti s nezákonnými rozhodnutiami, a to rozhodnutím o vznesení obvinenia vydanom vyšetrovateľom Prezídia PZ ÚBOK, OBPK Východ v Košiciach z 1.6.2005 ČVS: PPZ-52/BPK-V-2005 a uznesením o väzbe Krajského súdu v Banskej Bystrici z 3.6.2005 č.k. Pš/27/2005. Nárok na náhradu škody pozostáva zo sumy 2 923,22

€ titulom zaplatených trov obhajoby, sumy 83 203,96 € titulom ušlého zisku, a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1 100 000,- €. V prvom rade zaoberal námietkou premlčania vznesenou žalovanou voči nároku uplatňovanom v tomto konaní žalobcom. Súd v občianskom súdnom konaní sa môže zaoberať vznesenou námietkou premlčania bez toho, aby skúmal samotnú existenciu subjektívneho práva veriteľa. Prax súdov (R 29/1983) v danom prípade uprednostňuje hľadisko procesnej ekonomie. Ak preto súd zistí, že uplatnené právo je premlčané (zanikla súdna vymáhateľnosť žalobou uplatneného nároku) a žalovaný dlžník vzniesol námietku premlčania, bližšie už neskúma existenciu subjektívneho práva žalujúceho veriteľa - vychádza z toho, že tak, či tak by žaloba s uplatnenou premlčanou pohľadávkou bola v takom prípade zamietnutá (porovnaj tiež „Jaromír Svoboda, Občiansky zákonník, Komentár a súvisiace predpisy“, Eurounion, 2005, str. 100). Zásada hospodárnosti konania musí viesť konajúci súd k tomu, aby prednostne posúdil v konaní vznesenú námietku premlčania vzhľadom na to, že v prípade jej oprávnenosti takýto postup vedie k urýchlenému vydaniu rozhodnutia vo veci samej (porovnaj tiež rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo 34/2011). Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého súdna vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Premlčaním právo nezaniká, iba sa závažne oslabuje. Uplatnenie námietky premlčania spôsobuje zánik súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho súd premlčané právo nemôže priznať. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občiansko-právnych vzťahov, aby v primeraných lehotách uplatnili svoje práva a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Ak uplynula zákonom ustanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej určeným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať na súde svojho práva. Dôvod na vznesenie námietky premlčania v občianskom súdnom konaní má totiž za následok, že súd nemôže oprávnenej osobe právo priznať. Je nesporné, že žalobca bol spod obžaloby oslobodený rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 21.10.2008 č.k. 6To 55/07-582, ktorý nadobudol právoplatnosť 21.10.2008. Z listinných dôkazov predložených žalobcom mal za preukázané, že žalobca si uplatnil právo na náhradu škody žiadosťou o predbežné prerokovanie z 2.8.2011, doručenou Generálnej prokuratúre SR 8.9.2011, postúpenej v časti Ministerstvu spravodlivosti SR 22.9.2011. Nakoľko v predmetnej veci neboli splnené zákonné predpoklady vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej výkonom verejnej moci. Ministerstvo spravodlivosti SR v zákonom stanovenej lehote nárok žalobcu neuspokojilo, čo právnenému zástupcovi žalobcu oznámilo písomne podaním z 24.4.2012. Podľa § 19 ods.1 zák. č. 514/2003 Z.z. sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa jeho doručenia (oznámenia). Žalobca si nárok na náhradu škody odvodzuje od rozhodnutia o vznesení obvinenia vydanom vyšetrovateľom Prezídia PZ ÚBOK, OBPK Východ v Košiciach z 1.6.2005 ČVS: PPZ-52/BPK-V-2005 a uznesenia o väzbe Krajského súdu v Banskej Bystrici z 3.6.2005 č.k. Pš/27/2005. V tomto prípade bol žalobca oslobodený spod obžaloby vyššie označeným rozsudkom Krajského súdu v Prešove, ktorý nadobudol právoplatnosť 21.10.2008. Počiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby sa v tomto prípade odvíja od okamžiku, keď bolo poškodenému, resp. jeho právnenému zástupcovi v predmetnom konaní doručené či oznámené rozhodnutie, ktorým bol oslobodený spod obžaloby. Oslobodzujúci rozsudok bol žalobcovi doručený 22.12.2008 a tento deň by mal byť začiatkom, t.j. prvým dňom plynutia premlčacej doby. Stotožnil sa s tvrdením žalovanej, že za začiatok plynutia premlčacej doby je nutné považovať deň oznámenia (vyhlásenia) oslobodzujúceho rozhodnutia súdu, t.j. 21.10.2008, kedy sa konalo verejné zasadnutie na Krajskom súde v Prešove, na ktorom bol vyhlásený oslobodzujúci rozsudok, a na ktorom sa osobne zúčastnil právny zástupca žalobcu JUDr. Ján Vrba, ktorá skutočnosť vyplýva z vyúčtovania trov právneho zastúpenia označeného právneho zástupcu z 10.8.2011. Trojročná premlčacia lehota by uplynula 21.10.2011, avšak táto neplynula v období od 8.9.2011 do 8.3.2012 v súlade s § 19 ods.3 zák. č. 514/2003 Z.z., pretože si žalobca uplatnil svoj nárok žiadosťou o predbežné prerokovanie na Generálnej prokuratúre SR (§ 15 zák. č. 514/2003 Z. z.). Žaloba bola podaná na súd 26.7.2012, pričom posledným dňom premlčacej doby bol deň 21.4.2012 takže nárok žalobcu v dôsledku uplynutia trojročnej premlčacej doby je premlčaný (§ 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Zb.). Stotožnil sa aj s právnym názorom „žalobcu“, že nárok by bol premlčaný aj v prípade, ak by bol počiatkom plynutia premlčacej lehoty deň doručenia rozsudku samotnému žalobcovi, t.j. 22.12.2008, kedy by posledným dňom premlčacej doby pri zohľadnení spočívania lehoty v zmysle § 19 ods.3 zák. č. 514/2003 Z. z. bol 22.6.2012. Súd, keďže dospel k záveru, že vznesená námietka premlčania zo strany žalovanej bola dôvodná a musel k nej prihliadnuť a preto žalobu z tohto dôvodu zamietol. K obrane žalobcu spočívajúcej v tom, že považuje námietku premlčania vznesenú žalovanou za účelovú a v rozpore s dobrými mravmi tvrdiac, že svoj nárok riadne a včas uplatnil u žalovanej podľa zákona a

žalovaná zavinila, že bol nútený domáhať sa priznania nároku na súde poukázal na uznesenie NS ČR z 31.08.2004 sp. zn. 25 Cdo 2648/2003, z ktorého citoval. Opodstatnene vznesenú námietku premlčania stranou v spore voči uplatňovanej pohľadávke nemožno vo všeobecnosti pokladať za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, pretože ide o zákonný inštitút a prispieva k istote právnych vzťahov. Za špecifických okolností však výkon práva namietať premlčanie uplatneného nároku by mohol byť konaním umožňujúcim poškodiť druhého účastníka právneho vzťahu, ktorý márne uplynutie premlčacej doby nezavinil a voči ktorému by zánik uplatňovaného nároku v dôsledku uplynutia premlčacej doby bol neprimerane tvrdým postihom v porovnaní s rozsahom a charakterom ním uplatňovaného práva a s dôvodmi, pre ktoré svoje právo neuplatnil včas. Znaky konania vykazujúce priamy úmysel poškodiť druhého účastníka je potrebné vyvodzovať z tých okolností, za ktorých bola námietka premlčania tohto nároku uplatnená a nie z okolností a dôvodov, z ktorých je vznik uplatňovaného nároku odvodzovaný, t.j. rozhodujúce a určujúce pre odopretie účinkov námietky premlčania sú okolnosti, ktoré existovali v čase uplatnenia námietky premlčania. Tieto okolnosti musia byť naplnené v natoľko výnimočnej intenzite, aby bol odôvodnený tak významný zásah do právnej istoty, akým je neumožnenie práva uplatniť námietku premlčania, čo v tejto veci splnené nebolo. Citoval znenie § 255 ods.1, § 257, § 262 ods.1 CSP a uviedol, že o trovách konania musí rozhodnúť vždy, a to aj bez návrhu, spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Aplikácia § 257 CSP (predtým § 150 O.s.p.) prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú aj dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov konania, a tiež na okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní. Nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich hľadísk je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprimeraná tvrdosť voči účastníkovi a aby neodporovalo dobrým mravom. V sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci. Len výnimočne nemusí súd úspešnému účastníkovi priznať náhradu trov konania. Zo slovného znenia uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že ide o ustanovenie výnimočné, ktoré má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadnuť k zvláštnostiam jednotlivých konaní a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. § 257 CSP (predtým § 150 O.s.p.) preto nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov úspešnému účastníkovi konania; vždy musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých účastníkov konania a je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale je nutné zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Významnými z hľadiska aplikácie § 257 CSP (predtým § 150 O.s.p.) sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj účastníkov v priebehu konania a pod. teda nebolo konkretizované, v čom ide o výnimočný prípad a aké boli dané dôvody hodné osobitného zreteľa z hľadiska § 150 O.s.p. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa pri rozhodovaní o náhrade trov konania podľa § 150 O.s.p. treba prihliadať v prvom rade na majetkové, sociálne, osobné a ďalšie pomery všetkých účastníkov konania a treba vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale treba zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Významnými z hľadiska aplikácie § 150 Občianskeho súdneho poriadku sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj účastníkov v priebehu konania a pod. (R 82/2006, Rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 M Cdo 5/2006). Prihliadol v prvom rade na nepriaznivé majetkové, sociálne a osobné pomery žalobcu, ktorý sú sčasti spôsobené aj tým, že v dôsledku rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní mal pozastavenú činnosť advokáta, nevykonával túto činnosť, keďže bol vo výkone väzby v dôsledku čoho bol bez pravidelného príjmu a preto ako aj uvádzal v žalobe bol nútený požiadať o priznanie predčasného starobného dôchodku. Z tohto dôvodu mu bola priznaná nižšia suma dôchodku na akú by mal za iných okolností nárok, t.j. ak by nemusel predčasne požiadať o jeho vyplácanie. Poukázal aj na to, že v prípade, ak by podal žalobca žalobu včas tak by mu pravdepodobne bol nárok na náhradu škody priznaný. Súd preto vzhľadom na tieto skutočnosti postupoval pri priznaní náhrady trov podľa § 257 CSP a stranám ich náhradu nepriznal z vyššie uvedených dôvodov osobitného zreteľa, pričom poukazuje aj na to, že ich nepriznaním by nemala nepriaznivý dopad na majetkovú sféru žalovanej - štátu, ktorá mala vo veci plný úspech a v zmysle §

255 ods.1 CSP, by za iných okolností mala nárok na ich náhradu voči neúspešnému žalobcovi v plnom rozsahu.

3.Rozsudok napadla včas podaným odvolaním žalovaná vo výroku II., ktorým súd rozhodol, že stranám náhradu trov konania nepriznáva, z dôvodov podľa § 365 ods.1 písm. f), h) zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)/ nakoľko súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca si žalobou, doručenou Okresnému súdu Michalovce 26.7.2012, v konaní pôvodne vedenom pod sp. zn. 11C/95/2012 (uznesením, č. k. 11C/95/2012-261 z 3.5.2016 bolo konanie voči žalovanej vylúčené na samostatné konanie sp. zn. 11C/230/2016, pričom predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť 11.6.2016), uplatnil nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť v príčinnej súvislosti s nezákonnými rozhodnutiami, a to rozhodnutím o vznesení obvinenia vydanom vyšetrovateľom Prezídia PZ ÚBOK, OBPK Východ v Košiciach z 1.6.2005 pod ČVS: PPZ-52/BPK-V-2005 a uznesením o väzbe Krajského súdu v Banskej Bystrici z 3.6.2005, č. k. PŠ/27/2005. Ona považovala nárok žalobcu za nedôvodný, vznesla námietku premlčania žalobcom uplatneného nároku a žiadala, aby súd žalobný návrh zamietol, pričom zároveň si žalovaná pre prípad úspechu uplatnila nárok na náhradu trov konania. Súd jej dal napokon za pravdu, keď svojím rozsudkom z 28.3.2017, č. k. 11C/230/2016-159 žalobu v celom rozsahu zamietol, avšak napriek tomu jej nepriznal náhradu trov konania (výrok II rozsudku). Svojím odvolaním napáda len v poradí druhý výrok predmetného rozsudku, ktorým súd rozhodol o tom, že stranám náhradu trov konania nepriznáva. K nepriznaniu náhrady trov konania žalovanej podľa § 257 CSP - zopakovala, že v konaní bola úspešná, pretože žalobný návrh žalobcu bol v celom rozsahu zamietnutý a preto len dodala, že v tejto časti rozhodnutia súdu prvej inštancie nemôže nič vytknúť a s jeho názorom sa plne stotožňuje. V priebehu konania prostredníctvom svojho povereného zástupcu uviedla, že pre prípad úspechu v konaní si uplatňuje nárok na náhradu trov konania (písomné vyjadrenie k žalobnému návrhu z 3.3.2014, ústny prednes na pojednávaní 28.3.2017). Za prítomnosti jej povereného zástupcu 28.3.2017 súd vyhlásil rozsudok, ktorým žalobný návrh žalobcu v celom rozsahu zamietol, pričom zároveň rozhodol, že stranám náhradu trov konania nepriznáva. Následne 5.6.2017 bolo žalovanej doručené písomné vyhotovenie rozsudku, v ktorom (na str. 14) súd zdôvodňuje nepriznanie náhrady trov konania žalovanej tak, že „súd prihliadol v prvom rade na nepriaznivé majetkové, sociálne a osobné pomery žalobcu, ktoré sú z časti spôsobené aj tým, že v dôsledku rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní mal pozastavenú činnosť advokáta, nevykonával túto činnosť, keďže bol vo výkone väzby v dôsledku čoho bol bez pravidelného príjmu a preto ako aj uvádzal v žalobe bol nútený požiadať o priznanie predčasného starobného dôchodku. Z tohto dôvodu mu bola priznaná nižšia suma dôchodku na akú by mal za iných okolností nárok, t j. ak by nemusel predčasne požiadať o jeho vyplácanie. Súd poukazuje aj na to, že v prípade, ak by podal žalobca žalobu včas tak by mu pravdepodobne bol nárok na náhradu škody priznaný. Súd preto vzhľadom na tieto skutočnosti postupoval pri priznaní náhrady trov podľa § 257 CSP a stranám ich náhradu nepriznal z vyššie uvedených dôvodov osobitného zreteľa, pričom poukazuje aj na to, že ich nepriznaním by nemala nepriaznivý dopad na majetkovú sféru žalovanej - štátu, ktorá mala vo veci plný úspech a v zmysle § 255 ods.1 CSP, by za iných okolností mala nárok na ich náhradu voči neúspešnému žalobcovi v plnom rozsahu“. Práve voči tejto časti odôvodnenia (druhého výroku) rozhodnutia smeruje žalovaná svoje námietky, pričom zastáva názor, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a zároveň vec nesprávne právne posúdil, keď vyjadril názor, že o nepriznaní nároku na náhradu trov žalovanej rozhodol podľa § 257 CSP. Citovala znenie § 255 ods.1, § 257 CSP a uviedla, že vo všeobecnosti možno konštatovať, že ak súd pristúpi k aplikácii § 257 CSP, vždy musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený (porov. nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 248/2010 z 21.10.2010, nález Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 638/2016 z 21.2.2017), v opačnom prípade by tým došlo k závažnému zásahu do základných pravidiel rozhodovania o náhrade trov konania kedy platí zásada úspechu v konaní. V danom prípade súd využil tzv. moderačné absolučné právo a svojím rozhodnutím zmiernil dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania a to v prospech neúspešného žalobcu. Aby súd takéto rozhodnutie mohol vydať, musí mať za preukázané súčasné splnenie dvoch zákonných predpokladov, ktorými sú existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa a taktiež výnimočné okolnosti prípadu. Argumentácia žalovanej pritom reflektuje ustálenú judikatúru v tejto oblasti, ktorá okrem iného dospela k záveru, že „§ 150 O. s. p. nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvoľe), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradit' trovy konania výnimočne prihliadnuť. § 150 O. s. p. preto nie je možné vykladať tak, že je naň

možné prihladiť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania", (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2 M Cdo 17/2009 zo dňa 28.01.2010). Obdobne Najvyšší súd SR v rámci svojej rozhodovacej činnosti konštatoval, že „§ 150 ods.1 O.s.p. neslúži k zmierňovaniu majetkových rozdielov medzi účastníkmi konania, ale k riešeniu situácie, v ktorej je nespravodlivé, aby ten, kto dôvodne bránil svoje porušené alebo ohrozené práva alebo právom chránené záujmy, získal náhradu trov, ktoré pri tomto konaní dôvodne vynaložil. Rozhodnutie súdu, podľa ktorého ten, kto v konaní napokon uspel, znášal svoje náklady, sa preto bude javiť spravodlivým predovšetkým vzhľadom na existenciu okolností súvisiacich so stavom pred začatím sporu, so správaním sa účastníkov v priebehu sporu, s okolnosťami uplatnenia nároku a pod." (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6 M Cdo 5/2011 z 18.1.2012). Podľa jej názoru sa v prípade žalobcu súčasná existencia oboch vyššie špecifikovaných podmienok nepotvrdila. Hoci uznáva, že výklad resp. posúdenie, či došlo k naplneniu uvedených podmienok, je ponechaný výhradne na súdnej praxi, zároveň sa domnieva, že súd prvej inštancie pri aplikácii § 257 CSP nezvážil všetky okolnosti vyplývajúce z vykonaného dokazovania vo veci a tak potom následne aj nesprávne právne vec posúdil, ak jej nepriznal nárok na náhradu trov konania proti neúspešnému žalobcovi. V tejto súvislosti zároveň poukázala na komentár k CSP, v ktorom sa výslovne uvádza, že „uplatnenie tohto osobitného kritéria na nepriznanie náhrady trov konania prichádza do úvahy len výnimočne, má sa to vykladať prísne reštriktívne. Rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP sa nesmie javiť ako neprimeraná tvrdosť voči subjektom konania a nesmie odporovať dobrým mravom." (porov. aj rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 19Co/151/2014 z 29.9.2015). Ako už vyššie uviedla, dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré súd jej nepriznal náhradu trov konania spočívajú v majetkových a sociálnych pomeroch žalobcu. Hoci súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku pomerne vyčerpávajúco analyzuje teoretické východiská aplikácie § 257 CSP, súčasne opomenul spoľahlivo odôvodniť jeho aplikáciu na prípad žalobcu, kedy primárne poukázal na skutočnosť, že žalobca bol nútený v dôsledku väzby požiadať o priznanie predčasného dôchodku, pričom zároveň konštatoval, že z tohto dôvodu bola žalobcovi priznaná nižšia suma dôchodku. Okrem uvedeného všeobecného konštatovania však súd v odôvodnení rozsudku neobjasnil existenciu výnimočne nepriaznivých majetkových ako aj sociálnych pomerov žalobcu a taktiež nešpecifikoval v akej výške bola napokon žalobcovi priznaná suma starobného dôchodku, kedy navyše túto skutočnosť nemožno podľa jej názoru subsumovať pod dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP. Má za to, že súd prvej inštancie rozhodol o náhrade trov konania podľa § 257 CSP, pričom bez náležitého odôvodnenia prezumoval existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa a prelomil tak zásadu úspechu v konaní aplikovanú v rámci rozhodovania súdu o náhrade trov konania. Ak tak súd urobil, je potom dôvod sa domnievať, že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP) a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP). Ako absurdný sa jej taktiež javí záver súdu o tom, že nepriznanie náhrady trov úspešnej žalovanej nebude mať nepriaznivý dopad na majetkovú sféru žalovanej. Ak by prijala záver súdu prvej inštancie potom by jej prakticky nikdy nebolo potrebné priznať náhradu trov konania, a to aj v prípade úspechu v konaní, pričom jej trovy sú výdavkom štátneho rozpočtu, ergo hrazené z daní a poplatkov všetkých občanov SR. A contrario § 257 CSP predstavuje výnimku zo zásady úspechu v konaní, ktorá môže byť aplikovaná len výnimočne za predpokladu spoľahlivého preukázania existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa pri starostlivom posúdení otázky zavinenia povinnej strany sporu na dôvodoch, ktoré majú za následok objektívnu nemožnosť úhrady trov konania procesné úspešnej strane sporu. V tejto súvislosti zdôraznila, že neúspech v konaní si nespochybniteľne zaviniť samotný žalobca, keď podal žalobu po uplynutí subjektívnej trojročnej premlčacej lehoty (§ 19 ods.1 zák. č. 514/2003 Z. z.), preto polemiku súdu o tom, že v prípade, ak by žalobca podal žalobu včas, bola by mu pravdepodobne priznaná náhrada škody, považuje za irelevantnú a neadekvátnu. Naopak poukázala na zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt" t. j. „práva patria len bdelym" (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. Na tomto mieste poukázala aj na komentár k CSP, v ktorom je inter alia uvedené, že „Civilný sporový poriadok vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa. Jednou zo skupín prípadov, v ktorých aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy, sú prípady charakteristické sociálnym aspektom, ktorý vystupuje do popredia vtedy, keď povinná strana sporu nemôže uhradiť náhradu trov konania z dôvodov, ktoré sama nezavinila, alebo ich môže uhradiť len s veľkými ťažkosťami." Už v prvotnom vyjadrení k žalobe z 3.3.2014 vzniesla námietku premlčania žalobcom uplatneného nároku na náhradu škody, ku ktorej sa samotný žalobca v konaní na súde vyjadril až na pojednávaní 28.3.2017, ktorého sa zúčastnil aj jej

poverený zástupca. Na predmetnom pojednávaní súd zamietol žalobu, pričom sa stotožnil so vznesenou námietkou premlčania zo strany žalovanej, preto má za to, že požadovaná náhrada trov konania v podobe cestovných nákladov spojených s účasťou povereného zástupcu na pojednávaní 28.3.2017 je plne dôvodná. Žiada odvolací súd o prehodnotenie výroku súdu prvej inštancie ohľadom nároku na náhradu trov konania, a teda o prehodnotenie aplikácie § 257 CSP na uvedenú situáciu. Podľa žalovanej jej mala byť priznaná náhrada trov konania, ktoré predstavujú náklady na cestovné na pojednávanie uskutočnené 28.3.2017 služobným motorovým vozidlom na trase Bratislava - Michalovce a späť vo výške 66,29 €. Výšku vyčíslených trov žalovaná preukazuje v prílohe tohto odvolania. II. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti žiada, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti (výroku o nepriznaní práva na náhradu trov konania žalovanej) postupom podľa § 388 CSP z dôvodov podľa § 365 ods.1 písm. f) a h) CSP zmenil tak, že žalovaná má právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

4. Rozsudok napadol včas podaným odvolaním aj žalobca vo výroku I., z dôvodu uvádzaného v § 365 ods.1 písm. h) CSP, a to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ktoré oprel o nasledovné skutočnosti. Opätovne poukázal na fakt, že nemajetková ujma je ujmom v osobnej sfére poškodeného. Náprava nesleduje cieľ navrátenia do pôvodného stavu, či poskytnúť poškodenému peňažné zadosťučinenie, ale predstavuje skôr určité spravodlivé zmiernenie následkov vzniknutej ujmy. Na základe Ústavy SR čl. 19 každý občan má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena. Osobnostné práva človeka súm podrobne upravené v § 11-16 O. z. a predstavujú základ súkromnoprávnej úpravy osobnostného práva. Medzi tzv. všeobecné osobnostné práva, ktoré patria bez rozdielu každému sa radia najmä právo na ochranu života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Zákon ukladá povinnosť zachovať zásadu prezumpcie neviny. Rozhodnutím orgánov činných v trestnom konaní bola závažne narušená jeho občianska česť občana SR, psychickou traumou trpel on a celá jeho rodina. Počas jeho pobytu vo výkone väzby došlo k významnej deštrukcii jeho súkromného života. U manželky T. P., F.. XX.X.XXXX, ktorá bola konfrontovaná s negatívnymi reakciami okolia, malo jeho väzobné stíhanie za následok prepuknutie psychickej traumy. V dôsledku čoho sa uzavrela do seba a komunikáciu s okolím obmedzila na nevyhnutnú mieru. Berúc jeho za zodpovedného za spoločenskú, sociálnu a ekonomickú izoláciu ich rodiny došlo z jej strany k narušeniu našich vzájomných citových väzieb až v takom rozsahu, že vzniknutú situáciu uvažovala riešiť rozvodom. Napriek jeho enormnej snahe po jeho návrate z výkonu väzby sa im do dnešného dňa nepodarilo opätovne nájsť cestu k sebe. Výsledkom vzťahovej krízy je skutočnosť, že od 1.6.2005 sa s manželkou intímne nestretávali. Je nútený konštatovať, že v súčasnosti je jeho manželstvo naďalej len formálnym zväzkom dvoch ľudí, ktorí k sebe natrvalo stratili citový vzťah a vzájomnú úctu. Negatívne reakcie okolia na jeho väzobné stíhanie sa podpísali aj na ochladnutí citových vzťahov mojich dcér k mojej osobe. Mladšia dcéra E.. C. P., F.. XX.X.XXXX, ktorá len veľmi ťažko niesla svoje osobné poníženie spojené s jeho väzobným stíhaním (ktoré považovala za dôvod rozpadu svojho dlhoročného vzťahu so svojim bývalým priateľom) sa rozhodla natrvalo opustiť rodinu a odsťahovať sa do cudziny. Toho času žije a pracuje v Prahe, v Českej republike. Ich terajšia vzájomná komunikácia sa obmedzila len na sporadickú návštevu len raz ročne a na príležitostné telefonické kontakty. Výsledkom bola jeho citová izolácia - segregácia zo strany jeho najbližšej rodiny, ktorá pretrváva do dnešného dňa. Rozhodnutím orgánov činných v trestnom konaní bolo významnou mierou poškodené jeho meno v rámci advokátskej obce a na verejnosti s dôsledkami čoho sa doteraz stále stretáva. Poukázal pri tom aj na skutočnosti, že v predchádzajúcom období do začatia môjho trestného stíhania 1.6.2005 bol pravidelne ustanovovaný za obhajcu ex offo v trestných veciach, kde priemerne zastupoval ročne v 75 trestných veciach. Súčasne od 12.1.2009 k dnešnému dňu bol ustanovený za obhajcu ex offo len v 4 prípadoch. Naďalej zastáva názor, že v dôsledku rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní došlo k nenávratnej deštrukcii medziľudských väzieb, tvoriacich základ a rámec jeho súkromného ako aj profesionálneho života a tým aj k intenzívnemu zásahu do mojich osobnostných práv, predovšetkým práva na súkromie a rodinný život, ako aj práva na ochranu mojej osobnosti. Vzniknuté následky nie je možné odstrániť len morálnou satisfakciou, pretože žiadna forma morálneho zadosťučinenia nepostačuje na to, aby bola primerane vyvážená a zmiernená moja vzniknutá nemajetková ujma. Vzniknutá trauma je z jeho života prakticky neodstrániteľná. Vzhľadom na závažný zásah do mojich osobnostných práv, ktorý bol spôsobený nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu, mal podľa jeho názoru súd pri svojom rozhodovaní o jeho nároku na náhradu vzniknutej škody prihliadať na súlad vznesenej námietky premlčania zo strany žalovanej a to či nie je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods.1 O. z.. Je toho názoru, že vzhľadom na protizákonné konanie štátu by súd takémuto výkonu nemal poskytnúť právnu ochranu. § 3 O. z. je všeobecným ustanovením hmotnoprávnej povahy, ktoré dáva súdu možnosť posúdiť, či výkon subjektívneho práva je v súlade s

dobrymi mravmi, a v prípade, že tomu tak nie je, požadovanú ochranu odoprieť. Pokiaľ ide o výkon práva, ktoré účastníkovi dáva priamo právny predpis, prichádza do úvahy aplikácia tohto ustanovenia len vo výnimočných prípadoch. Dobrymi mravmi rozumie § 3 ods.1 O. z. súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie, sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných. Týmto normám zásadne neodporuje, ak namieta niekto premlčanie práva uplatňovaného voči nemu, nakoľko inštitút premlčania prispievajúci k istote v právnych vzťahoch je inštitútom zákonným a teda použiteľným vo vzťahu k akémukoľvek právu, ktoré sa podľa zákona premlčuje. Ak by výkon práva namietať premlčanie uplatneného nároku bol len prostriedkom umožňujúcim poškodiť iného účastníka právneho vzťahu, zatiaľ čo dosiahnutie vlastného zmyslu a účelu sledovaného právnu normou by zostalo vedľajšie a z hľadiska konajúceho by bolo bez významu, jednalo by sa tak síce o výkon práva, ktorý je formálne so zákonom v súlade, avšak išlo by o výraz zneužitia tohto subjektívneho práva (označované rovnako ako šikana) na úkor druhého účastníka t.j. neho, a teda o výkon v rozpore s dobrými mravmi. (Uznesenie Najvyššieho súdu ČR z 31.8.2004, sp. zn.: 25 Cdo 2648/2003). S poukazom na všetko doteraz uvádzané, sa obrátil na odvolací súd so žiadosťou, aby napadnutý Rozsudok Okresného súdu v Michalovciach z 28.3.2017, vedeného pod č.k.: 11C/230/2016, zrušil a vrátil vec na nové prejednanie. 5. K odvolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že napadnutý II. výrok rozsudku Okresného súdu Michalovce z 28.3.2017 a vedeného pod č.k.: 11C/230/2016 považuje za vecne správny a morálny. Zastáva názor, že súd na daný prípad správne aplikoval § 257 CSP. S poukazom na uvedené, sa domnieva, že súd správne odôvodnil nepriznanie náhrady trov konania žalovanej, tak ako je to uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku na str. 14. Poukázal na skutočnosť, že jeho nepriaznivé sociálno-ekonomické pomery boli spôsobené iba a len nezákonným rozhodnutím štátnych orgánov v dôsledku čoho nepriaznivé následky nútený znášať aj v súčasnosti. Dôvody, ktoré použila žalovaná v odôvodnení svojho odvolania, sú podľa jeho názoru v rozpore s dobrými mravmi, vzhľadom na preukázaný nezákonný postup orgánov činných v trestnom konaní voči jeho osobe. S poukazom na uvedené zastáva názor, že súd takémuto výkonu nemôže poskytnúť právnu ochranu nakoľko by to bolo plne v rozpore s § 3 ods.1 O. z..

6. Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods.1 CSP - Na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods.1,2 CSP a rozsudok v jeho I. výroku ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods.1,2 CSP, lebo odvolací súd sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, na čom nič nemení ani podané odvolanie. Vo výroku II. zistil, že nie sú splnené podmienky na potvrdenie (§ 387 ods.1 CSP) rozsudku, ani na jeho zrušenie (§ 389 ods.1 CSP), preto ho, podľa § 388 CSP, zmenil tak, že žalovanej priznal právo na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100%.

7. Žalovanou uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu vecí súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP (Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.) a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191-§ 194 CSP.

8. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd pri rozhodovaní o trovách konania opomenul skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov vyplývali, resp. vyšli počas konania najavo, v dôsledku čoho sú skutkové zistenia založené na chybnom hodnotení dôkazov. 9. Žalobca aj žalovaná uplatnili odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. h) CSP (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho

právneho posúdenia veci). Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ust. neznamená iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

10. Vo vzťahu k odvolaniu žalobcu súd použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach strán sporu.

11. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia a záverom súdu, že nárok žalobcu je premlčaný. Súd správne vychádzal zo skutkových tvrdení vyplývajúcich zo žaloby z 26.7.2012, z ktorých je jednoznačné, že žalobca si náhradu škody uplatnil v súlade so zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, preto aj správne pre výpočet premlčacej doby použil § 19 ods.1 ako zákona *lex specialis* k Občianskemu zákonníku (*lex generalis*).

12. Žalobca však v odvolaní uvádza, že osobnostné práva človeka sú podrobne upravené v § 11-16 O. z. a predstavujú základ súkromnoprávnej úpravy osobnostného práva. Medzi tzv. všeobecné osobnostné práva, ktoré patria bez rozdielu každému sa radia najmä právo na ochranu života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy a v tejto súvislosti žiada posúdiť aj premlčanie. K uvedenému je nutné uviesť, že žalobca v odvolaní uplatňuje nárok na základe iných skutkových a právnych okolností ako si ho uplatnil v žalobe, kedy ide o zmenu žaloby, ktorá je možná len podľa § 139, § 140 CSP, ktorú v prvoinštančnom konaní nežiadal a v odvolacom konaní nie je možná (§ 371 CSP), preto sa odvolací súd uvedenou námietkou nezaoberal. Nad rámec uvedeného odvolací súd uvádza, že náhrada nemajetkovej ujmy pri porušení osobnostných práv sa rovnako premlčuje podľa § 100 ods.1, § 101 Občianskeho zákonníka, pričom počiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby náhrady za nemateriálnu ujmu je podľa § 101 Občianskeho zákonníka je viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 17. 2. 2011, sp. zn. 5 Cdo 265/2009).

13. Žalobca v odvolaní taktiež namieta, že podľa jeho názoru mal súd pri rozhodovaní o jeho nároku na náhradu vzniknutej škody prihliadať na to, či vznesená námietka premlčania zo strany žalovanej, nie je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods.1 O. z..

14. K uvedenej námietke odvolací súd uvádza, že z § 3 ods.1 O. z. vyplýva, že výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

15. Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Premlčaním právo nezaniká, iba sa závažne oslabuje. Uplatnenie námietky premlčania spôsobuje zánik súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho súd premlčané právo nemôže priznať. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práva im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom ustanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej určeným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania, a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať u súdu svojho práva. Dôvodné vznesenie námietky premlčania v občianskom súdnom konaní má totiž za následok, že súd nemôže oprávnenej osobe právo (nárok) priznať (§ 100 ods.1 tretia veta Občianskeho zákonníka). Pritom zásada hospodárnosti konania musí viesť konajúci súd k tomu, aby prednostne posúdil v konaní vznesenú námietku premlčania vzhľadom na to, že v prípade jej oprávnenosti takýto postup vedie k rýchlemu vydaniu rozhodnutia vo veci samej, bez potreby vykonávania ďalších dôkazov.

16. § 3 O. z. je všeobecným ustanovením hmotnoprávnej povahy a dáva súdu možnosť posúdiť, či výkon subjektívneho práva je v súlade s dobrými mravmi a v prípade, ak to tak nie je, požadovanú ochranu odoprieť. Dobré mravy sú súhrnom spoločenských, kultúrnych a mravných noriem základných, ktoré preukázali počas historického vývoja určitú mieru stálosti (nemennosti), vyjadrujú podstatné historické tendencie a stotožňuje sa s nimi podstatná časť spoločnosti.

17. Všeobecne možno bezpochyby dôvodiť, že v konaní účastníkom konania opodstatnene vznesenú námietku premlčania voči uplatňovanej náhrade škody, nemožno pokladať za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, pretože inštitút dobrých mravov je zákonným inštitútom a prispieva k istote v právnych vzťahoch. Za špecifických okolností však výkon práva namietat' premlčanie uplatneného nároku by mohol byť konaním umožňujúcim poškodiť druhého účastníka právneho vzťahu, ktorý márne uplynutie premlčacej doby nezavinil a voči ktorému by zánik uplatňovaného nároku v dôsledku uplynutia premlčacej doby bol neprimerane tvrdým postihom v porovnaní s rozsahom a charakterom ním uplatňovaného práva a s dôvodmi, pre ktoré svoje právo neuplatnil včas. Znaky konania vykazujúce priamy úmysel poškodiť druhého účastníka je potrebné vyvodzovať z tých okolností, za ktorých bola námietka premlčania tohto nároku uplatnená a nie z okolností a dôvodov, z ktorých je vznik uplatňovaného nároku odvodzovaný. Inými slovami, rozhodujúce (určujúce) pre odopretie účinkov námietky premlčania sú okolnosti, ktoré existovali v čase uplatnenia námietky premlčania. Tieto okolnosti musia byť naplnené v natoľko výnimočnej intenzite, aby bol odôvodnený tak významný zásah do právnej istoty, akým je neumožnenie práva uplatniť námietku premlčania.

18. V posudzovanom prípade žalobca okolnosti, pre ktoré by uplatnenie námietky premlčania malo byť v rozpore s dobrými mravmi neodvodzuje, resp. dôvody, ktoré uvádza sú všeobecné a nie sú spôsobilé k vykonaniu záveru, že by žalovaná svojim konaním zavinila márne uplynutie premlčacej doby. Preto možno uzavrieť, že vznesenie námietky premlčania nie je v rozpore s dobrými mravmi a použitá námietka je nedôvodná.

19. Vo vzťahu k odvolaniu žalovanej odvolací súd je toho názoru, že súd pri priznávaní trov konania nepoužil správny právny predpis, lebo pre použitie § 257 CSP neexistovali dôvody hodné osobitného zreteľa. V prvom rade je nutné poukázať na to, že žalovaná námietku premlčania vzniesla už pri prvom úkone, ktorý jej patril 10.3.2014 a žalobca ďalej pokračoval v konaní. Ďalej odvolací súd považuje za potrebné poukázať na to, že žalobca je právnik, ktorý vykonával advokátsku činnosť. Je teda dôvodné u neho predkladať kvalifikovanú znalosť právnych predpisov a teda aj vedomosť o tom, aby svoj nárok uplatnil včas a aké následky vyplynú, ak tak nekoná.

20. Pre použitie § 257 CSP musia existovať dôvody hodné osobitného zreteľa. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov konania, a tiež na okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní. V sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci. Len výnimočne nemusí súd úspešnému účastníkovi priznať náhradu trov konania. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a že sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Žalobca pokračoval ďalej v konaní aj po dôvodnom vznesení námietky premlčania, preto odvolací súd je toho názoru, že svojim postojom prispel k vzniku trov konania a pre použitie § 257 CSP neexistuje dôvod.

21. Podľa § 255 ods.1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

22. Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

23. Podľa § 262 ods.2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

24. Podľa § 396 ods.1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

25. Podľa § 396 ods.2 CSP ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

26. V kontexte s uvedeným žalobca svojim postupom zavinil, že žalovanej vznikli trovy konania a preto jej odvolací súd v súlade s § 255 ods.1 CSP, priznal náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100%.

27. Žalobca v odvolacom konaní nebol úspešný, preto mu nepatrí právo na náhradu trov odvolacieho konania a naopak žalovaná bola úspešná i v odvolacom konaní, preto jej bola priznaná náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

28. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.